

IV KVARTALNI IZVEŠTAJ

Januar 2023

Urednica: Jelena Bojović

Publikaciju pripremili: Jelena Rančić, Miloš Jovanović

Autori: Dušan Vasiljević, Slobodan Krstović, Jasmina Radovanović, Marko Danon,
Irena Đorđević

SADRŽAJ

UVOD.....	1
INICIJATIVE NALED-a I UČEŠĆE U RADNIM GRUPAMA VLADE	3
REGULATORNA AKTIVNOST U IV KVARTALU 2023	4
Porezi i neporeske dažbine	4
Radno pravo i preduzetništvo	7
Inovacije	9
Digitalizacija.....	11
Javne nabavke.....	12
Imovina i investicije	12
Hrana i poljoprivreda	15
Zdravstvo.....	16
Zaštita životne sredine	17
Energetika	17
SPROVOĐENJE PREPORUKA SIVE KNJIGE	19
ANEKS – LISTA USVOJENIH PROPISA.....	21

UVOD

Četvrti kvartal 2022. godine odlikuje regulatorna aktivnost vrlo visokog intenziteta. U periodu od oktobra do kraja decembra izmenjeno je i doneto 56 propisa. Pored toga, u ovom periodu u potpunosti je usvojeno i rešeno 7 preporuka iz NALED-ove Sive knjige 14, dok je 5 delimično rešeno. Više informacija o statusu ovih preporuka možete pronaći u poslednjem poglavlju ovog izveštaja.

Očekivano, tokom četvrtog kvartala najviše zakonodavnih aktivnosti bilo je u oblasti poreza i neporeskih dažbina (22 propisa), zatim u oblasti uređenja pitanja hrane i poljoprivrede (14 propisa), kao i u resoru Ministarstva zdravlja (8 propisa). Detaljnija objašnjenja i informacije o najrelevantnijim izmenama, propisima u pripremi i inicijativama koje je NALED pokrenuo dati su u nastavku teksta, dok u Aneksu možete pronaći spisak svih izmenjenih, usvojenih i donetih propisa.

INICIJATIVE NALED-A I UČEŠĆE U RADNIM GRUPAMA

- **NALED koordinira radom Stručne grupe za donošenje i praćenje sprovođenja novog Programa za suzbijanje sive ekonomije.** Očekuje se usvajanje programa u prvom kvartalu 2023.
- NALED je postao član **Radne grupe za izmenu Zakona o elektronskim komunikacijama**, koji bi trebalo da do kraja prvog kvartala ove godine bude predložen Parlamentu za usvajanje. Više o ovoj temi u oblasti digitalizacije.
- Na inicijativu NALED, u prvoj polovini 2023. godine, počinje uvođenje **elektronske menice (eMenice)**. Više o ovoj temi u oblasti imovine i investicija.
- NALED je na **koordinacionom sastanku sa predsednikom Vlade i njenim timom**, u decembru prošle godine, predstavio ključne inicijative koje se tiču rešavanja pitanja ozakonjenja objekata kroz masovnu legalizaciju, ukidanja naknade za konverziju građevinskog zemljišta, donošenja autentičnog tumačenja za član 95. Zakona o zadrugama, unapređenje finansijskog položaja *prosumera* i pojednostavljenje administrativnog postupka za postavljanje baznih stanica mobilne telefonije.
- Tokom prethodnog kvartala, NALED je pokrenuo **inicijativu za izmenu procedure za formiranje maksimalne cene leka**, u saradnji sa članovima **Saveza za zdravstvo**, sa osnovnim ciljem da se ubrza stavljanje leka na tržište i pojednostave procedure korišćenjem informacionih tehnologija.
- NALED je u četvrtom kvartalu, zajedno sa **Udruženjem CRO kompanija**, pripremio **analizu statusa kliničkih studija u Srbiji**, koju je dostavio Ministarstvu zdravlja. Više o ovoj temi u oblasti Zdravstva.
- **NALED finalizira** novo izdanje Sive knjige, odnosno **Sivu knjigu 15** čije publikovanje i predstavljanje se očekuje krajem februara 2023. godine.

REGULATORNA AKTIVNOST U IV KVARTALU

Porezi i neporeske dažbine

Narodna skupština Republike Srbije donela je 9. decembra **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)**. Ovim izmenama se preciznije definiše da obaveza fiskalizacije postoji i prilikom daljinske trgovine, pa čak i u slučaju kada je trgovina preko interneta jedini oblik trgovine, odnosno prometa dobara i pružanja usluga. Utvrđeno je i da se, po ispunjenju tehničkih uslova, svi podaci iz Sistema za upravljanje fiskalizacijom, koji se odnose na fiskalne račune izdate pravnim licima, odnosno obveznicima poreza na prihode od samostalne delatnosti prenose u Sistem elektronskih faktura. Pored toga, u delu kaznenih odredbi predviđeno je da se za neizdavanje fiskalnih računa na prostoru na kome se održavaju manifestacije propisuje zabrana vršenja delatnosti obvezniku fiskalizacije tokom trajanja manifestacije. Takođe se definiše da, u cilju efikasnije kontrole, Poreska uprava u postupku nadzora rešenjem oduzima bezbednosti element, u slučaju kada je obvezniku fiskalizacije privremeno oduzet PIB.

Narodna skupština Republike Srbije donela je 9. decembra **Zakon o izmenama i dopunama Carinskog zakona ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)**. Ovim izmenama i dopunama se definiše da je unošenje i iznošenje robe iz carinskog područja Republike Srbije dozvoljeno samo preko graničnih prelaza koji su određeni za tu svrhu kao i u vreme koje je propisano, uz inspekcijski pregled ukoliko je potreban. Izmenama u Zakonu povećana je visina kazni sa do četvorostruke vrednosti robe na do petostruke vrednosti robe koja je predmet prekršaja, ali su povećane i kazne za pravna lica sa od 50.000 do 1.500.000 dinara na od 100.000 do 2.000.000 dinara u zavisnosti od prekršaja. Dodaju se odredbe kojima se u prekršaje ubrajaju svi pokušaji da se prikriva stvara namera upotrebe robe, cilj upotrebe robe ili pravni osnov raspolaganja deklarisanom robom kao i svaki čin prilaganja neverodostojne dokumentacije. Dopunjuju se i postojeći članovi u kojima se ističe da se sredstava za identifikaciju robe ne smeju ukloniti ili uništiti bez izričitog odobrenja carinskog organa, da robom koja nije puštena ne može da se raspolaže kao da jeste, ističe se i da se svi posebni postupci moraju okončati na propisan način. Propisuje se i da će se prevozno sredstvo koje je korišćeno za prevoz robe koja je predmet prekršaja takođe biti oduzeto ukoliko vrednost robe iznosi više od 1/3

vrednosti vozila. Time se upostavlja strožiji režim sankcionisanja različitih zloupotreba i drugih nedozvoljenih ponašanja učesnika u carinskim postupcima (uvoznici, izvoznici, prevoznici, carinski zastupnici i dr). Značaj ovih izmena se ogleda pre svega u povećanoj jasnosti i prepoznavanju specifičnosti različitih pravnih situacija, što bi trebalo da doprinese efikasnijoj primeni zakona i boljoj naplati prihoda od carina.

Narodna skupština usvojila je 9. decembra **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana („Sl. glasnik RS” br. 138/2022)** kojim se definiše poreski tretman lica (frilensera) koja plaćaju poreze i doprinose od prihoda samooporezivanjem. Konkretno, frilenser je fizičko lice koje ostvaruje prihode od autorskih i srodnih prava i prihode po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad, na koje se porez plaća samooporezivanjem. Tako je članom 85. stav 1. tačka 18) Zakona predviđeno plaćanje poreza i doprinosa od prihoda samooporezivanjem, a prihodi su definisani kao prihodi od autorskih i srodnih prava i prihodi po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem. Ovim je privremeno rešenje za oporezivanje frilensera koje je bilo na snazi dve godine stavljeno van snage, a usvojeni Zakon rezultat je postignutog dogovora u okviru Radne grupe za pripremu predloga kojima se reguliše status frilensera, čiji je NALED bio član.

Lica koja ostvaruju prihode od autorskih i srodnih prava ili po osnovu ugovorene naknade za izvršeni rad na koje se porez plaća samooporezivanjem mogu da se opredele za jedan od dva modela oporezivanja. Tako mogu da se opredele za način utvrđivanja poreske osnovice i s tim visinu poreske obaveze, bilo da se opredele za priznavanje normiranih troškova u dinarskom iznosu od 96.000 dinara kvartalno i plaćanje poreza po stopi od 20% ili da se opredele za priznavanje normiranih troškova u dinarskom iznosu od 57.900 dinara kvartalno uvećanih za 34% bruto prihoda ostvarenog u kvartalu i plaćanje poreza po stopi od 10%. Ovim rešenjem daje se mogućnost da obveznici posebno za svaki kvartal mogu da se opredele za model/način utvrđivanja poreske osnovice nezavisno od osnovice koju su izabrali za prethodni kvartal, čime se obezbeđuje da mogu poreski da planiraju i optimizuju svoje poreske obaveze, a ujedno se pojednostavljuje postupak izmirivanja poreske obaveze i smanjuje se trošak obveznika. Takođe, na inicijativu NALED-a usvojen je predlog da frilenseri sa malim prihodima mogu da se zdravstveno osiguraju za oko 1.400 dinara mesečno, dok će minimalna mesečna osnovica za plaćanje doprinosa za PIO iznositi 8.406 dinara. Ovo je regulisano usvajanjem **Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. glasnik RS” br. 138/2022)**. Konačno, predstavnici NALED-a u saradnji sa

Poreskom upravom rade na razvoju portala www.frilenseri.purs.gov.rs putem kojeg će fizičko lice podnositi prijavu u kojoj će iskazati iste podatke kao prema trenutnom rešenju, ali će na osnovu njih sam da obračuna i plati poresku obavezu. Uspostavljanjem portala, poreskim obveznicima će se značajno olakšati popunjavanje i podnošenje prijave, smanjiće se troškovi obveznicima i poreskoj administraciji i izvršiti naplata u kraćem roku.

Novine u Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana odnose se i na **povećanje neoporezivog iznosa zarade**, kao i na produženje poreskih olakšica za zapošljavanje novih lica. Konkretno, povećan je neoporezivi iznos zarade sa 19.300 dinara na 21.712 dinara mesečno, što praktično znači da se smanjuje osnovica poreza na zaradu, pa samim tim i iznos poreza koji se plaća po tom osnovu. Na ovaj način obezbeđuje se manje fiskalno opterećenje prihoda koje fizička lica ostvare po osnovu rada, bilo po osnovu zarade zaposlenih ili lične zarade preduzetnika. Ovim zakonskim rešenjem nastavlja se i u narednom periodu sa implementiranjem mera kojima se, u zavisnosti od stvorenog fiskalnog prostora, dodatno rasterećuje privreda, odnosno povećava konkurentnost privatnog sektora i podstiče zapošljavanje. Kada je reč o poreskim olakšicama, produžen je period primene postojećih poreskih olakšica za zapošljavanje novih lica u vidu prava na povraćaj dela plaćenog poreza po osnovu zarade novozaposlenog lica, u procentu od 65% do 75%, sa 31. decembra 2022. godine na 31. decembar 2023. godine. Ove mere podstičaja za zapošljavanje nezaposlenih lica odnose se na lica koji su na evidenciji kod Nacionalne službe za zapošljavanje, i za veliki broj poslodavaca koji su ih koristili u prethodnom periodu predstavljaju značajnu finansijsku olakšicu u poslovanju. Imajući u vidu da su mere u primeni od 1. jula 2014. godine, odnosno od 1. januara 2016. godine, shodno inicijativi predstavnika poslodavaca usvojeno je i produženje perioda primene poreskih olakšica i za period 2023. godine. Ovim se postiže kontinuitet u korišćenju olakšica i omogućava nastavak njihovog korišćenja i u narednom periodu, što je važno za poslodavce u vezi sa planiranjem troškova poslovanja.

Izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana uvedeno je i samooporezivanje po osnovu godišnjeg poreza na dohodak građana koji podrazumeva da fizičko lice umesto dosadašnje poreske prijave na osnovu koje je poreski organ donosio rešenje i utvrđivao poresku obavezu, podnosi prijavu u kojoj će iskazati iste podatke kao prema trenutnom rešenju, ali će na osnovu njih, a prema propisanim pravilima sam da obračuna i plati poresku obavezu. U cilju olakšavanja unosa podataka u poresku prijavu i izračunavanje poreske obaveze, Poreska uprava će unapred popuniti

poresku prijavu i istu dostaviti poreskom obvezniku u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, sa iskazanim podacima, a fizičko lice bi imalo obavezu da izmeni i/ili dopuni poresku prijavu u vezi sa podacima kojima poreski organ ne raspolaže (npr. broj izdržavanih članova domaćinstva i dr.). Osnovna svrha uvođenja samooporezivanja je da se u okviru optimizacije poslovnih procesa, određene aktivnosti Poreske uprave automatizuju, čime bi prestala potreba da poreski inspektori donose rešenja po podnetim poreskim prijavama, a samim tim bi se smanjilo administriranje poreskog organa u smislu unosa i obrade poreskih prijava, donošenja rešenja i dr. Cilj je da se poreskim obveznicima značajno olakša popunjavanje i podnošenje prijave, smanje troškovi, izvrši naplata u kraćem roku, odnosno celokupni poslovni proces podigne na značajno viši nivo.

Narodna skupština Republike Srbije na sednici održanoj 09.12.2022. godine, usvojila je **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o republičkim administrativnim taksama (“Sl. glasnik RS”, br. 138/2022)**. Izmenama zakona predviđeno je uvođenje novih taksi u oblasti prostornog planiranja i izgradnje, zaštite životne sredine, unutrašnjih poslova i katastra, za pojedine takse menja se definicija ili iznos. Pored toga, ukidaju se takse za izdavanje izvoda i uverenja iz matičnih knjiga i uverenja o državljanstvu, ukoliko je procedura za izdavanje sprovedena elektronskim putem, a ukida se i taksa za zahtev za dobijanje državljanstva Republike Srbije.

Tokom četvrtog kvartala 2022. godine NALED je nastavio rad na Programu za suzbijanje sive ekonomije 2023-2026. i pratećem Akcionom planu za period 2023-2024. Stručna grupa za suzbijanje sive ekonomije održala je sastanak 28. decembra 2022. godine na kojem su predstavljeni rezultati istraživanja o percepciji obima sive ekonomije, indikatorima koji će se koristiti za merenje obima sive ekonomije i diskutovalo se o daljim koracima za usvajanje Programa i pratećeg Akcionog plana. Usvajanje novog Programa i Akcionog plana od strane Vlade Republike Srbije predviđeno je tokom prvog kvartala ove godine.

Radno pravo i preduzetništvo

Vlada Republike Srbije je 22. decembra donela Uredbu o izmeni **Uredbe o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti („Sl. glasnik RS” 141/2022)**, kojom je produženo ograničenje godišnjeg rasta (do najviše

10%) poreskih obaveza preduzetnika paušalaca. Uredba je doneta na inicijativu NALED-a i Digitalne zajednice, čime je za još jednu godinu produžen period primene ograničenja povećanja poreske osnovice najviše do 10%, u odnosu na iznos osnovice utvrđen za prethodnu godinu. Cilj ovog ograničenja je da se osigura predvidljivost poslovanja preduzetnika u sistemu paušalnog oporezivanja i stimuliše nastavak njihovog poslovanja u legalnim tokovima.

Takođe, Vlada Republike Srbije je 22. decembra usvojila **Koncept politike razvojnog finansiranja u oblasti preduzetništva u Republici Srbiji**¹. U skladu sa Zakonom o planskom sistemu („Službeni glasnik RS“, broj 30/18), koncept politike je polazni dokument javne politike kojim se usvajaju principi i/ili smernice po kojima će se sprovoditi sistemska reforma u određenoj oblasti. Osnovni cilj ovog dokumenta je unapređenje institucionalnog i zakonodavnog okvira za razvojno finansiranje, kako bi se ojačao položaj preduzeća i preduzetnika u Republici Srbiji. Nadležni organ za praćenje sprovođenja Koncepta je Ministarstvo privrede. Koncept analizira postojeće razvojno finansiranje preduzetništva u Srbiji sa merama finansiranja iz sredstava Fonda za razvoj i Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza. Dodatno, Konceptom je obuhvaćena uporedna analiza razvojno-finansijskih institucija i njihovih poslovnih modela u širem regionu, na osnovu koje je definisan poželjni institucionalni okvir u Republici Srbiji, opšti i posebni ciljevi kao i mere koje će doprineti ostvarivanju ciljeva. Mere predviđene Konceptom su finansijske i korporativne prirode - usmerene su na povećanje izvora finansiranja, u vidu poboljšanja postojećih tipova zajmova i garancija i uvođenja novih vrsta finansiranja izvoza, kao i na unapređenje korporativnog upravljanja kroz poboljšanje funkcija interne revizije, upravljanja rizikom i usklađenosti poslovanja, čime se osnažuju finansijske performanse privrede. NALED pozdravlja usvajanje Koncepta koji, kako se navodi u dokumentu, ima za cilj da obezbedi pozitivan uticaj na izvozne aktivnosti kroz poboljšanje pristupa preduzetnika i preduzeća finansiranju izvoza, stvarajući bolje okruženje za nova preduzeća.

U sklopu javne rasprave NALED je dostavio komentare da se u Koncept, pored Fonda za razvoj i Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza, uvrste i mere i aktivnosti koje se odnose na Fond za inovacionu delatnost, da se predvidi uspostavljanje saradnje javnih kreditnih institucija sa društvima kapitala koja se bave mikrokreditnim poslovima, da se utvrde mere obavezne primene Kodeksa

---

¹ Tekst Koncepta politike je objavljen na sajtu Vlade RS, ali ne i u Službenom glasniku.

korporativnog upravljanja u razvojnim finansijskim institucijama, kao i da se utvrde kao poseban mehanizam krediti kod kojih se kamata zasniva na dobiti. Međutim, nijedan komentar nije usvojen.

NALED je pokrenuo interne konsultacije sa **članovima a u vezi Zakona o radu**. Pozivamo sve članove da se priključe inicijativi koju bismo uputili Ministarstvu rada u prvom kvartalu 2023.

Inovacije

Upravni odbor Fonda za inovacionu delatnost doneo je 29. decembra **Pravilnik o Registru subjekata nacionalnog inovacionog sistema kojim se utvrđuju uslovi za upis i brisanje iz Registra ("Sl. glasnik RS", br. 143)**. Fond za inovacionu delatnost biće zadužen za poslove administriranja Registra.

Pored preciziranja uslova za upis subjekata inovacionog sistema (među kojima su registracija u svojstvu privrednog društva i sedišta na teritoriji RS), posebno je bilo važno da se preciznije definiše ko se smatra startapom i poslovnim anđelom. Tako su uz opšte uslove za upis startapa u Registar (da je registrovan kao privredno društvo, da ima sedišta na teritoriji RS, da nije prošlo više od 10 godina od osnivanja i više od pet godina od dana ostvarivanja prvih poslovnih prihoda i da protiv njega nije pokrenut stečajni ili likvidacioni postupak), Pravilnikom definisani i posebni uslovi, i to:

1. da su troškovi istraživanja i razvoja činili najmanje 10% ukupnih rashoda u prethodnoj godini ili u slučaju da se radi o startapu koji je osnovan u godini u kojoj je podnet zahtev i nema finansijsku istoriju, u periodu od osnivanja do podnošenja zahteva, ili;
2. da u slučaju da podnosilac zahteva nema finansijsku istoriju, Komisija, koju formira Fond, odlučuje o zahtevu na osnovu procene prema definisanim kriterijumima da li podnosilac zahteva razvija inovativni proizvod, uslugu ili tehnologiju i da li ima potencijal brzog i velikog rasta.

Sa druge strane, u Registar može biti upisan poslovni anđeo ako poseduje odgovarajuće stručno znanje na osnovu kog može da razume rizik ulaganja i da je ulaganje u startap u skladu sa njegovim investicionim ciljevima, i ako je u jedan ili više startapa sa sedištem u Srbiji, u poslednje tri godine, uložio novčana sredstva u iznosu od najmanje 5.000 evra, ili ekvivalentnu vrednost u drugoj valuti. Ispunjenost ovih uslova potvrđuje se Izjavom o ispunjenosti uslova za upis poslovnog anđela u Registar, kao i odgovarajućom ispravom na osnovu koje se može utvrditi predmet ulaganja, kao i da su uložena sredstva primljena.

Donošenjem Pravilnika usvojene su i dve preporuke **Sive knjige inovacija**: U potpunosti je usvojena preporuka da se bliže definišu inovativni subjekti (Preporuka 1.1); dok je delimično usvojena preporuka o preciziranju uslova ko se smatra poslovnim anđelom (Preporuka 1.2) budući da nisu uređeni odnosi između poslovnih anđela i društva koji nastaju povodom ulaganja u inovativni subjekt.

Tokom decembra, sprovedena je javna rasprava o **Nacrtu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima**. Izmenama i dopunama uvodi se novina u posebnoj podoblasti mikromobilnog saobraćaja koja, kako se navodi u obrazloženju, predstavlja prilagođavanje upotrebi saobraćajnih sredstava modernog doba. U tekstu Nacrta definisana su laka električna vozila (troketi), pravila za njihovo korišćenje u saobraćaju, kao i kazne za nepoštovanje pravila. NALED pozdravlja izradu Nacrta Zakona koji je u saglasnosti sa preporukom 5.5 iz Sive knjige inovacija - **Zakonski urediti mikromobilnost – korišćenje električnih troketi, bicikala i sličnih vozila**, ali je ostalo pitanje regulisanja drugih mikromobilnih vozila poput električnog bicikla, električnog troketi sa sedištem, samobalansirajuće ploče (hoverboard), električnog skejtborda i električnih rolara. Takođe, treba preciznije definisati način korišćenja kolovozne trake od strane vozača lakih električnih vozila. Zbog preglednosti propisanih obaveza u pogledu načina korišćenja saobraćajnih traka od biciklista i vozača lakih električnih vozila i jasne uočljivosti razlika propisanih za ta vozila, odredbe člana 92a Nacrta zakona bi trebalo integrisati u postojeći član 40. Zakona, budući da način na koji je propisano korišćenje stvara zabunu da je vozač lakog električnog vozila favorizovan u odnosu na biciklistu. Dodatno, uputili smo komentar povodom ovlašćenja policijskog službenika da učesniku u saobraćaju oduzme predmet namenjen ili upotrebljen za izvršenje, odnosno dokazivanje prekršaja (vozilo), što predstavlja veliku pravnu nesigurnost na strani učesnika u saobraćaju. Na kraju, važno je definisati i rokove za izmenu pratećih pravilnika kojim će se bliže urediti pitanja od značaja za implementaciju zakonskih normi (Pravilnik o podeli motornih i priključnih vozila i tehničkim uslovima za vozila u saobraćaju na putevima i Pravilnik o registraciji motornih i priključnih vozila). Navedene komentare NALED je dostavio resornom Ministarstvu u okviru javne rasprave i u narednom periodu se očekuje izveštaj kako bi se videlo da li će ova važna pitanja biti razrešena.

Digitalizacija

U oktobru je usvojen novi **Zakon o ministarstvima („Sl. glasnik RS”, br. 116/2022)**, kojim je Kancelarija za informacione tehnologije i elektronsku upravu prestala da bude služba Vlade, već je – saobrazno prirodi stručnih i izvršnih poslova koje obavlja - postala samostalni organ, odnosno posebna organizacija. Ova promena podrazumeva da je Kancelarija za IT i eUpravu (KITEU) dobila veći stepen samostalnosti u radu, kao i veći obuhvat oblasti kojima će se baviti, budući da joj je utvrđena nadležnost za uspostavljanje i vođenje registra u oblasti biotehnologije, bioinformatike, bioekonomije, genetike i medicine.

U decembru je donet **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o elektronskom fakturisanju („Sl. glasnik RS”, br. 138/2022)**, koji unosi nekoliko izmena u postojeći okvir, pre svega, zbog potrebe da se preciziraju određene odredbe Zakona o elektronskom fakturisanju u delu koji se odnosi na obavezu izdavanja elektronske fakture i posebnu obavezu evidentiranja obračuna poreza na dodatu vrednost. Od novina, dalje, ističe se uvođenje javne liste korisnika elektronskih faktura sa njihovim identifikacionim brojevima, proširivanje spiska izuzeća od izdavanja elektronskih faktura, kao i spiska slučajeva kada je obavezno izdavanje elektronskih faktura. Takođe, uvedena je mogućnost zbirnog evidentiranja poreza na dodatu vrednost, kao i mogućnost da se odbijena elektronska faktura može naknadno prihvatiti u sistemu elektronskih faktura. Propisano je i da se elektronska faktura koja je odbijena može naknadno prihvatiti, kao i da se - u slučaju privremenog prekida u radu sistema elektronskih faktura - elektronska faktura smatra dostavljenom u trenutku ponovnog uspostavljanja rada tog sistema. Pored navedenih izmena, od ključnog značaja je i to što sistem elektronskih faktura više ne uspostavlja i njime upravlja služba Vlade, već republički organ koji je nadležan za projektovanje, razvoj, usklađivanje i funkcionisanje sistema elektronske uprave, odnosno od sada Kancelarija za IT i eUpravu, čime se samo reflektuju promene koje je doneo novi Zakon o ministarstvima u pogledu statusa KITEU.

Tokom četvrtog kvartala, NALED je postao i član Radne grupe za izmenu Zakona o elektronskim komunikacijama, čije se usvajanje očekuje u toku prvog kvartala ove godine. Cilj NALED-a je usklađivanje pomenutog zakona sa evropskim Zakonom o elektronskim komunikacijama (European Electronic Communications Code (EECC)) i dosadašnjim preporukama Evropske komisije u ovoj oblasti.

Javne nabavke

Kancelarija za javne nabavke je 10. novembra 2022. godine donela **Pravilnik o bližem uređivanju postupaka javnih nabavki, nabavki na koje se zakon ne primenjuje i nabavki društvenih i drugih posebnih usluga**. Ovaj pravilnik propisuje sadržinu modela posebnog akta naručioca za sprovođenje postupka javne nabavke i praćenje izvršenja ugovora o javnoj nabavci, odnosno modelom se detaljnije uređuje način komunikacije, pravila, obaveze i odgovornost lica i organizacionih jedinica, način planiranja i sprovođenja nabavki na koje se zakon ne primenjuje, kao i nabavki društvenih i drugih posebnih usluga.

Prema odredbama Pravilnika sadržinu posebnog akta naručioci prilagođavaju svojoj organizacionoj strukturi. Pravilnik je pripremila Kancelarija za javne nabavke u saradnji sa NALED-om i na svojoj **internet stranici objavila model posebnog akta**.

Imovina i investicije

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 109/2021) koji je usvojen još 27.11.2021. godine, na čijim izmenama je Ministarstvo privrede sarađivalo sa Savezom za imovinu i investicije, ostavio je rok od godinu dana, tačnije **do 27.11.2022. godine**, privrednim društvima, preduzetnicima, ograncima i predstavnicima stranih privrednih društava koji nemaju registrovanu adresu sedišta, da usklade adresu sedišta sa odredbama Zakona i da usklađenu adresu sedišta registruju u Agenciji za privredne registre. Prethodnim zakonom nije detaljno utvrđeno koji podaci iz adrese sedišta se unose u Registar privrednih društava, dok novi Zakon propisuje (čl. 19. i 87.) da adresa sedišta podrazumeva grad, opštinu, naseljeno mesto, ulicu ili trg, kućni broj, sprat i broj stana. S obzirom na to da sada sprat i broj stana čine podatke koji su sastavni deo adrese, upravo je u tom delu i potrebno usklađivanje adrese sedišta privrednih subjekata.

Takođe, Zakon o privrednim društvima propisao je obavezu za javna akcionarska društva da do 27.11.2022. godine, usklade svoje poslovanje sa odredbom člana 463a po pitanju naknade direktorima i članovima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno. Zakon određuje da ukupna naknada direktora obuhvata zaradu, odnosno naknadu za njegov rad po osnovu ugovora o angažovanju, u skladu sa Zakonom o radu, a može da obuhvati i pravo na stimulaciju putem

dodele akcija, odnosno varanata društva ili drugog društva koje je povezano sa društvom. U praksi, ukupna naknada direktora, odnosno člana nadzornog odbora najčešće se sastoji od fiksnog i varijabilnog dela naknade, te ostalih naknada i pogodnosti. Propisana je obaveza društva da sačini izveštaj o naknadama i objavi ga na svojoj internet stranici nakon sednice skupštine na kojoj se raspravljalo o tom izveštaju. Izveštaj o naknadama mora da bude besplatno i javno dostupan najmanje deset godina od dana objavljivanja na stranici društva. Propisana je i obaveza revizije izveštaja o naknadama od strane revizora koji vrši reviziju godišnjih finansijskih izveštaja, a koja sadrži mišljenje da li izveštaj o naknadama sadrži sve propisane podatke.

Narodna skupština Republike Srbije na sednici održanoj 09.12.2022. godine, usvojila je **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)** koji je stupio na snagu 01.01.2023. godine. Zakonske izmene koje su bitne za delokrug imovine i investicija se tiče određenja vremena prometa **električne energije**, koji nastaje danom izdavanja računa i to kod prometa električne energije na koji se primenjuju pravila relevantnih evropskih asocijacija operatora prenosnih sistema. Pored toga, propisano je i da se usluga preuzimanja električne energije u energetske sistem na koju se primenjuju pravila relevantnih evropskih asocijacija operatora prenosnih sistema - smatra pruženom danom izdavanja računa.

Predlaže se i usklađivanje ovog zakona sa **Zakonom o postupku upisa u katastar nepokretnosti i vodova ("Sl. glasnik RS", br. 15/2020)** po pitanju ostvarivanja prava na refundaciju PDV-a kupcu prvog stana, pod uslovom da nije imao nepokretnost u svojini, odnosno u susvojini, tako što bi se ovaj uslov odnosio i na zajedničku svojinu.

Vlada Republike Srbije usvojila je 2021. godine **Strategiju državnog vlasništva i upravljanja privrednim subjektima koji su u vlasništvu Republike Srbije za period od 2021. do 2027. godine**, koja predviđa donošenje Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu Republike Srbije, a što je u skladu sa Poglavljem 32 – Finansijski nadzor za pristupanje Evropskoj uniji. Ministarstvo privrede objavilo je 01.12.2022. godine javni poziv za učešće u javnoj raspravi o **Nacrtu Zakona o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije**. Razlog za donošenje zakona leži u potrebi unapređenja korporativnog upravljanja u privrednim društvima i postizanju boljih poslovnih rezultata, putem izmena dosadašnjeg načina upravljanja.

Nacrtom zakona o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije uređuje se sprovođenje politike državnog vlasništva i vlasničkog upravljanja. U pitanju su društva kapitala – privredna društva (a.d. i d.o.o.) u kojima R. Srbija ima svojstvo akcionara, odnosno člana sa više od 50% osnovnog kapitala društva, kao i privredno društvo u kojima R. Srbija ima kontrolno vlasništvo na osnovu ugovora. Ciljevi vlasničkog upravljanja do sada nisu bili jasno definisani, već su se određivali na osnovu zakona i strateških dokumenata, koji su često u koliziji, te je zbog toga bilo teško postaviti jedinstven strateški pravac i jedinstvene ciljeve društava kapitala. Novi zakon će omogućiti centralizovanje vlasničkih odgovornosti i nadležnosti u jedan organ, a taj organ će biti Ministarstvo privrede, osim u slučajevima upravljanja društvom kapitala koje obavlja delatnost proizvodnje i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom, gde će nadležno biti Ministarstvo rudarstva i energetike.

Trenutno stanje na tržištu nekretnina i visoke cene zakupa nekretnina u našoj zemlji rezultirale su **Predlogom Zakona o zakupu stanova i kuća za stanovanje i kontrolisanoj zakupnini**, koji je 23.11.2022. godine od strane poslaničke grupe, podnet Narodnoj skupštini Republike Srbije. Osnovni cilj ovog zakonskog predloga je unapređenje uslova stanovanja u javnom interesu kroz usklađivanje cenovne dostupnosti stambenog prostora sa platežnim mogućnostima većine domaćinstava u našoj zemlji.

Jedna od inicijativa Saveza za imovinu i investicije na kojoj se radilo duži vremenski period jeste digitalizacija menice, odnosno uvođenje **elektronske menice (eMenice)**, gde je ostvarena neposredna saradnja sa Narodnom bankom Srbije (NBS). Prema poslednjim najavama NBS, očekuje se da će elektronska menica kao sredstvo za obezbeđivanje kredita biti implementirana u prvoj polovini 2023. godine. NBS je trenutno u završnoj fazi razvoja informatičkog rešenja i prilagođavanja informaciono-komunikacionog sistema banaka, kako bi sve bilo u potpunosti spremno za uvođenje eMenice u prvoj polovini 2023. godine.

Upotreba eMenice, s obzirom na njen značaj u svakodnevnom poslovnom životu, dovešće do značajnih ušteda, pre svega privredi, a zatim i građanima, takođe kroz njenu upotrebu otvoriće se mogućnosti za potpunu digitalizaciju pojedinih procesa u finansijskom sektoru. EMenice koristiće se uporedo sa papirnim menicama u skladu sa Zakonom o menici (Sl. list FNRJ”, br. 104/46, “Sl. list

SFRJ”, br. 16/65, 54/70 i 57/89, “Sl. list SRJ”, br. 46/96 i “Sl. list SCG”, br. 1/2003 - Ustavna povelja) i na taj način olakšaće se prelazak sa papirne na elektronsku menicu.

Sve eMenice vodiće se u korisničkoj aplikaciji koju razvija NBS i kojom će upravljati Centralni registar eMenica. Korisnici će u okviru svog naloga moći da kreiraju i popunjavaju eMenice, da ih registruju, prenose poveriocima i naplaćuju. Svi podaci o korišćenju eMenica beležiće se u aplikaciji.

U okviru prioriternih inicijativa, predsednici Vlade i njenom timu su u decembru prošle godine predstavljene ključne inicijative Saveza koje se tiču rešavanja pitanja ozakonjenja objekata kroz masovnu legalizaciju, ukidanje naknade za konverziju građevinskog zemljišta, donošenje autentičnog tumačenja za član 95. Zakona o zadrugama, unapređenje finansijskog položaja proizvođača – kupaca (*prosumera*) i pojednostavljenje administrativnog postupka za postavljanje baznih stanica mobilne telefonije. Od svih pomenutih inicijativa, predsednica Vlade je istakla da je državi za narednu godinu primarni prioritet rešavanje pitanja ozakonjenja objekata i ukidanje naknade za konverziju, te da se očekuje da resorno ministarstvo u što kraćem roku pripremi odgovarajuće izmene zakona koji uređuju ove oblasti.

Hrana i poljoprivreda

Poslednjom izmenom **Uredbe o ograničenju visine cena osnovnih životnih namirnica („Sl. glasnik RS”, br. 133/2022, 136/2022)** u cilju sprečavanja i otklanjanja štetnih poremećaja na tržištu, ograničene su proizvođačke cene i cene u trgovini na veliko i malo osnovnih životnih namirnica. U čl. 5. i 6. dodate su informacije da se za vreme važenja ove uredbe vanfakturna davanja od strane dobavljača ne primenjuju.

U poslednjem kvartalu 2022. godine, izmenjen je **Pravilnik o maksimalnim koncentracijama određenih kontaminenata u hrani („Sl. glasnik RS”, br. 127/2022)** kojim se propisuju maksimalne koncentracije određenih kontaminenata u hrani. U **Prilogu 1** pravilnika, maksimalna dozvoljena koncentracija aflatoksina u sirovom mleku, termički obrađenom mleku i mleku za proizvodnju mlečnih proizvoda od 0,25 µg/kg važiće do 30. novembra 2023. godine, umesto 30. novembra 2022. godine, kako je prethodno bilo predviđeno, nakon čega će od 1. decembra 2023. godine biti dozvoljena količina od 0,050 µg/kg.

Izmenom Pravilnika o korišćenju podsticaja za organsku biljnu proizvodnju („Sl. glasnik RS”, br. 31/2018, 23/2019, 20/2020, 44/2021, 50/2022, 139/2022) raspodela podsticaja se uređuje po redosledu podnošenja zahteva. Takođe, maksimalni iznos podsticaja koji korisnik može ostvariti za organsku biljnu proizvodnju je uvećan sa 560.000 dinara na 630.000 dinara.

Zdravstvo

U četvrtom kvartalu prošle godine usvojena je izmena Pravilnika o sadržaju i obimu prava na zdravstvenu zaštitu iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i o participaciji za 2022. godinu („Sl. glasnik RS”, br. 137/2022), kojom je omogućeno da osigurana lica imaju pravo na jedan uvoz spermatozoida ili jajnih ćelija iz inostranstva u cilju biomedicinski potpomognutog oplodjenja ukoliko ispunjavaju uslove navedene u pravilniku.

Dopunom Pravilnika o obrascu i sadržini lekarskog recepta, načinu izdavanja i propisivanja lekova („Sl. glasnik RS”, br. 134/2022) u Prilogu 1 dodati su pododeljci 5. i 6. kojima se definišu uslovi za propisivanje leka za upotrebu koja nije sadržana u dozvoli za stavljanje leka u promet (off-label), kao i o informisanju pacijenta o dozvoli za lek.

Tokom prethodnog kvartala, NALED je pokrenuo **inicijativu za izmenu procedure za formiranje maksimalne cene leka**, u saradnji sa članovima Saveza za zdravstvo, sa osnovnim ciljem da se ubrza stavljanje leka na tržište i uvedu mogućnosti koje informacione tehnologije dopuštaju. Glavni predlog se sastoji od uvođenja notifikacije o maksimalnoj ceni, ako je u ona u skladu sa propisanim kriterijumima, čime bi se ukinula obaveza odobravanja, a lek odmah mogao da se prometuje. Na ovaj način bi se i Ministarstvo zdravlja oslobodilo nepotrebnog administrativnog posla. Predlog izmene Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima i Uredbe dostavljeni su kabinetu Predsednice Vlade i drugim nadležnim institucijama.

NALED je u četvrtom kvartalu, zajedno sa Udruženjem CRO kompanija, pripremio **analizu statusa kliničkih studija u Srbiji**, koju je dostavio Ministarstvu zdravlja. Analiza obuhvata procenu ukupnog finansijskog gubitka države zbog dugih rokova u procesu odobravanja kliničkih studija, kao i predloge za unapređenje ove procedure kojima bi se omogućilo skraćenje postupka za odobravanje kliničkih ispitivanja i time stimulisalo ulaganje u istraživanje i razvoj lekova u Srbiji.

NALED nastavlja da radi na reviziji preporuka Sive knjige zdravstva, koje će biti deo druge publikacije, a koja će biti objavljena u prvom kvartalu 2023. godine.

Zaštita životne sredine

Prvog decembra 2022. godine Vlada Republike Srbije usvojila je **Program razvoja cirkularne ekonomije u Republici Srbiji za period 2022-2024 („Sl. glasnik RS”, br. 137/2022)**. Opšti cilj Programa je stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj cirkularne ekonomije u cilju podrške zelenoj tranziciji u Republici Srbiji. Među ostalim predviđenim prioritetima su i podsticanje primene zelenih javnih nabavki i dobrovoljnih instrumenata iz oblasti zaštite životne sredine, edukacija relevantnih zainteresovanih strana, osnaživanje saradnje poslovnog i akademskog sektora za inovacije koje doprinose cirkularnoj ekonomiji. NALED je ovim Programom prepoznat kao institucionalni partner za sprovođenje dela aktivnosti koje se odnose na **zelene javne nabavke**. Pored toga, NALED je pripremio vodiče za primenu zelenih kriterijuma u 5 predmeta tj. oblasti javnih nabavki i u saradnji sa resornim Ministarstvom i Kancelarijom za javne nabavke, i nastaviće da pruža mentorsku podršku naručiocima i ponuđačima.

Vlada Republike Srbije je 8. decembra 2022. godine usvojila **Program zaštite vazduha u Republici Srbiji za period od 2022. do 2030. godine sa akcionim planom („Sl. glasnik RS”, br. 140/2022)**, kojim su definisane mere i aktivnosti koje će se sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja kvaliteta vazduha. Ovim strateškim dokumentom predviđeni su ciljevi koji će biti ostvareni kroz smanjenje emisija iz različitih sektora, kao što su energetika, stacionarna postrojenja za sagorevanje, saobraćaj, velika industrijska postrojenja i poljoprivreda, ali i uz povezivanje, saradnju i učešće institucija, privrede i građana.

Iako je na sajtu Ministarstva zaštite životne sredine objavljen Izveštaj sa javne rasprave o **Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom**, finalna verzija dokumenta koja je planirana za usvajanje nije javno dostupna, samim tim ni predložene izmene.

U oblasti zaštite životne sredine i dalje se čeka usvajanje sledećih zakona:

- Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine;
- Nacrt zakona o proceni uticaja na životnu sredinu i
- Nacrt zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu.

Energetika

Vlada Republike Srbije na sednici održanoj 08.12.2022. godine, usvojila **Uredbu o energetskegroženom kupcu („Sl. glasnik RS”, br. 137/2022)**. Uredbom su prvenstveno obuhvaćeni korisnici

prava na novčanu socijalnu pomoć i dečji dodatak ili uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica, kao i domaćinstva sa minimalnim prihodima. Određene su i obaveze lokalnih samouprava da podatke o svim energetske ugroženim kupcima koji mogu ostvariti ovo pravo, dostavljaju energetske snabdevaču svakog meseca. Ovi podaci biće objavljivani na internet stranici Ministarstva rudarstva i energetike.

Ministarstvo rudarstva i energetike objavilo je 23.12.2022. godine da je Vlada Republike Srbije usvojila „**Mapu puta za podršku energetici**”. Usvajanjem ovog dokumenta stekli su se uslovi za potpisivanje finansijskog sporazuma sa Evropskom komisijom za IPA 2023, kojim će biti obezbeđeno 165 miliona evra direktne sektorske budžetske podrške za energetiku.

„Mapa puta za podršku energetici” predviđa:

- Usvajanje integrisanog nacionalnog i klimatskog plana Republike Srbije za period od 2030. godine sa vizijom do 2050. godine;
- Objavljivanje prvog poziva za aukcije do prve polovine 2023. godine;
- Usvajanje izmena i dopuna Zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije do kraja 2023. godine;
- Usvajanje svih potrebnih podzakonskih akata za sprovođenje aukcija, priključenje novih obnovljivih izvora i pojednostavljene procedure za kupce – proizvođače do kraja 2023. godine (uključujući podzakonski akt o balansiranju i merama podrške za kupce-proizvođače).

SPROVOĐENJE PREPORUKA SIVE KNJIGE

Poseban segment Kvartalnog izveštaja posvećen je monitoringu rešavanja preporuka iz Regulatorne biblije NALED-a. Siva knjiga je redovna godišnja publikacija koja identifikuje ključne administrativne probleme privrede u Srbiji i navodi konkretne predloge Vladi i nadležnim institucijama za njihovo rešavanje. Poslednje, 14. izdanje Sive knjige sadrži 100 odabranih preporuka članova NALED-a i šire stručne javnosti za smanjenje administracije i unapređenje efikasnosti države.

Četvrti kvartal 2022. godine odlikuje veoma intenzivna regulatorna aktivnost, odnosno donošenje velikog broja propisa, što je rezultiralo rešavanjem 12 NALED-ovih preporuka. Potpuno je rešeno 7 preporuka, dok 5 preporuka ima status delimično rešenih.

Izmenom Zakona o porezu na dodatu vrednost potpuno je rešena preporuka kojom se predlaže Ukidanje PDV registracije stranih kompanija koje proizvode ne prometuju u Srbiji. Time će se smanjiti administrativno opterećenje stranih kompanija ali i Poreske uprave sa jedne strane, dok se istovremeno omogućava dalji razvoj usluga skladištenja, što će se na kraju efekuirati i u većim prihodima budžeta Republike.

Izmenom Zakona o centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika rešena je preporuka za Uspostavljanje jedinstvenog elektronskog mesta za upis u registre APR-a. Digitalizacija ovakvih administrativnih procesa značajno smanjuje administrativno opterećenje privrednika i pozitivno utiče na regulatorno okruženje.

Sektor za nadzor i preventivno delovanje u životnoj sredini u okviru Ministarstva zaštite životne sredine preuzeo je upravljanje i administriranje poslova sa hemikalijama i biocidnim proizvodima, čime je rešena NALED-ova preporuka Uspostaviti telo nadležno za pitanja upravljanja hemikalijama. Na web stranici ovog ministarstva može se pronaći sva relevantna dokumentacija za obavljanje poslova sa hemikalijama i biocidnim proizvodima, takođe mogu se naći i kontrolne liste za poslove inspeksijskog nadzora.

Izmenama Zakona o porezu na dohodak građana i Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje potpuno je rešena preporuka Urediti rad za stranog poslodavca i njegov poreski tretman.

Svrishodnije je uređeno pitanje rada za stranog poslodavca i omogućeno je samozapošljavanje, odnosno prijava i odjava radnog angažovanja od strane samog radno angažovanog pojedinca, a ne od stranog poslodavca. Uvođenjem odgovarajućih pragova za oporezivanje u velikoj meri je povećana transparentnost uslova rada i naročito poreskih obaveza za radnike koji su angažovani po nekoj od „nestandardnih“ formi (npr. frilenseri).

Donošenjem Pravilnika o Registru subjekata nacionalnog inovacionog sistema rešena je preporuka *Precizirati uslove za dobijanje statusa inovacione organizacije*. Naime, u skladu sa Pravilnikom precizirani su uslovi (opšti i posebni) kojima se startapi, ali i drugi subjekti nacionalnog inovacionog sistema mogu upisati u Registar, kao i uslovi pod kojima se registrovani subjekti brišu iz Registra.

Izmenama Zakona o fiskalizaciji dodatno je proširen obuhvat privrednih subjekata novim sistemom fiskalizacije čime je još jedna preporuka dobila status rešene.

Kako je postupak registracije polovnih motornih vozila za fizička lica u velikoj meri pojednostavljen, **putem izmena Zakona o porezima na imovinu, među rešenim preporukama SK 14 našla se i preporuka vezana za optimizaciju procedure registrovanja polovnih motornih vozila.**

Među delimično rešenim preporukama posebno izdvajamo višegodišnju preporuku za smanjenje opterećenja rada. Izmenama Zakona o porezu na dohodak građana kojima je predviđeno povećanje neoporezivog dela zarade (sa 19.300 dinara u 2022. na 21.712 dinara u 2023.) i smanjenje zbirne stope doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (sa 25% u 2022. na 24% u 2023.), nastavljen je višegodišnji trend poreskog rasterećenja zarada, mada ne i u skladu sa očekivanjima privrednika.

ANEKS – LISTA USVOJENIH PROPISA

Porezi i neporeske dažbine

- Zakon o porezima na imovinu ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022-286)
- Zakon o republičkim administrativnim taksama ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)
- Zakon o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)
- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)
- Zakon o porezu na dohodak građana („Sl. glasnik RS” 138/2022)
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. glasnik RS” 138/2022)
- Zakon o budžetu Republike Srbije za 2023. godinu ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)
- Zakon o budžetskom sistemu ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)
- Carinski zakon ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)
- Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama ("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)
- Uredba o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti („Sl. glasnik RS” 141/2022)
- Pravilnik o kamatnim stopama za koje se smatra da su u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2022. godinu ("Sl. glasnik RS", br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima i načinu javnog objavljivanja finansijskih izveštaja i vođenju Registra finansijskih izveštaja ("Sl. glasnik RS", br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na kreditnu podršku ("Sl. glasnik RS", br. 48/2017, 88/2017, ...127/2022)
- Uredba o određivanju delatnosti kod čijeg obavljanja ne postoji obaveza evidentiranja prometa na malo preko elektronskog fiskalnog uređaja ("Sl. glasnik RS", br. 141/2022)
- Odluka o privremenim merama za banke u cilju olakšavanja pristupa finansiranju fizičkim licima ("Sl. glasnik RS", br. 108/2020, 119/2021, 137/2022)
- Odluka o adekvatnosti kapitala banke ("Sl. glasnik RS", br. 137/2022)
- Odluka o investiranju sredstava osiguranja ("Sl. glasnik RS", br. 137/2022)
- Odluka o sprovođenju odredaba Zakona o platnim uslugama koje se odnose na davanje dozvola i saglasnosti Narodne banke Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 111/2022)

- Pravilnik o određivanju carinskih organa za carinjenje određenih vrsta robe ili sprovođenje određenih postupaka (“Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu podnošenja i popunjavanja deklaracija i drugih obrazaca u carinskom postupku (“Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)

Radno pravo i preduzetništvo

- Koncept politike razvojnog finansiranja u oblasti preduzetništva u Republici Srbiji

Digitalizacija i inovacije

- Zakon o ministarstvima („Sl. glasnik RS”, br. 116/2022)
- Zakon o elektronskom fakturisanju („Sl. glasnik RS”, br. 138/2022)

Javne nabavke

- Pravilnik o bližem uređivanju postupaka javnih nabavki, nabavki na koje se zakon ne primenjuje i nabavki društvenih i drugih posebnih usluga

Imovina i investicije

- Tokom četvrtog kvartala 2022. godine u oblasti imovine i investicija nije donet nijedan propis

Hrana i poljoprivreda

- Uredba o ograničenju visine cena osnovnih životnih namirnica („Sl. glasnik RS”, br. 121/2022)
- Uredba o utvrđivanju programa finansijske podrške poljoprivrednim proizvođačima suncokreta roda 2022. godine („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Uredba o finansijskoj podršci poljoprivrednim proizvođačima šećerne repe („Sl. glasnik RS”, br. 123/2022)
- Uredba o raspodeli podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju u 2022. godini („Sl. glasnik RS”, br. 126/2022)
- Pravilnik o maksimalnim koncentracijama određenih kontaminenata u hrani („Sl. glasnik RS”, br. 127/2022)

- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za kvalitetna priplodna grla („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave za uzgoj teladi za tov („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave dojilje („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za proizvodnju konzumne ribe („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu po košnici pčela („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o korišćenju podsticaja za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku biljnu proizvodnju („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na regres za đubrivo, gorivo i seme („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)

Zdravstvo

- Pravilnik o cenama zdravstvenih usluga na sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite („Sl. glasnik RS”, br. 123/2022)
- Pravilnik o medicinsko-tehničkim pomagalicama koja se obezbeđuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja („Sl. glasnik RS”, br. 127/2022)
- Pravilnik o cenama zdravstvenih usluga na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite („Sl. glasnik RS”, br. 134/2022)
- Pravilnik o ugovaranju zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sa davaocima zdravstvenih usluga za 2022. godinu („Sl. glasnik RS”, br. 130/2022)
- Pravilnik o galenskim lekovima koji se upotrebljavaju u humanoj medicini („Sl. glasnik RS”, br. 134/2022)
- Pravilnik o obrascu i sadržini lekarskog recepta, načinu izdavanja i propisivanja lekova („Sl. glasnik RS”, br. 134/2022)

- Pravilnik o najvišem iznosu naknada troškova za medicinsko-tehnička pomagala koja se izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja („Sl. glasnik RS”, br. 134/2022)
- Pravilnik o sadržaju i obimu prava na zdravstvenu zaštitu iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i o participaciji za 2022. godinu („Sl. glasnik RS”, br. 137/2022)

Zaštita životne sredine

- Program razvoja cirkularne ekonomije u Republici Srbiji za period 2022-2024 („Sl. glasnik RS”, br. 137/2022)
- Program zaštite vazduha u Republici Srbiji za period od 2022. do 2030. godine sa akcionim planom („Sl. glasnik RS”, br. 140/2022)
- Pravilnik o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisijama CO₂ iz novih putničkih vozila („Sl. glasnik RS”, br. 107/2022)
- Pravilnik o metodama merenja buke, sadržina i obim izveštaja o merenju buke u životnoj sredini („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima koje mora da ispunjava stručna organizacija za merenje buke u životnoj sredini, potrebnoj dokumentaciji, postupku ovlašćivanja, sadržina rešenja o ovlašćivanju, kao i o sadržini, obimu i roku važenja izveštaja o merenju buke („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022)
- Pravilnik o uslovima za kategorizaciju radijacionih delatnosti („Sl. glasnik RS”, br. 94/2019)

Energetika

- Uredba o energetske ugroženom kupcu („Sl. glasnik RS”, br. 137/2022)
- Mapa puta za podršku energetici

2023 NALED

Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija

www.naled.rs, naled@naled.rs

Sva prava zadržana.

Ovim se daje dozvola za korišćenje, kopiranje i distribuciju sadržaja ovog dokumenta isključivo u neprofitne svrhe i uz odgovarajuće naznačenje imena, odnosno priznavanje autorskih prava NALED-a. Analize, tumačenja i zaključci izneti u ovom dokumentu ne moraju nužno reflektovati stavove predstavnika Izvršnog ili Upravnog odbora NALED-a. Svi naponi su učinjeni kako bi se osigurala pouzdanost, tačnost i ažurnost informacija iznetih u ovom dokumentu. NALED ne prihvata bilo kakav oblik odgovornosti za eventualne greške sadržane u dokumentu ili nastalu štetu, finansijsku ili bilo koju drugu, proisteklu iz ili u vezi sa korišćenjem ovog dokumenta.